

Izhaja vsak dan

tadi ob nedeljah in praznikih ob 5. uri, ob ponedeljkih ob 9. uri zjutraj.

Pisemske številke se prodajajo po 3 novč. (6 stotink) mnogih tobakarnah v Trstu in okolici, Ljubljani, Gorici, Celju, Kranju, Mariboru, Celovcu, Idriji, St. Petru, Sežani, Nabrežini, Novemestu itd.

Oglase in naročbe sprejema uprava lista „Edinost“, ulica Moisa piccolo št. 7. — Uradne ure od 2 pop. do 8 zvečer. Člene oglašom 16 stotink na vrsto petič; poslanice, osmrtnice, javne zahvale in domači oglasi po pogodbi.

TELEFON št. 870.

Edinost

Glasilo političnega društva „Edinost“ za Primorsko.

V edinosti je moč!

Naročnina znaša

za vse leto 24 kron, pol leta 12 kron, 3 mesece 6 kron. Na naročbe brez dopolnane naročnine se uprava ne ozira. Vsi dopisi naj se pošiljajo na uredništvo lista. Nefrankovani pisma se ne sprejemajo in rokopiši se ne vračajo.

Naročnino, oglase in reklamacije je pošiljati na upravo lista

UREDNIŠTVO: Ulica Torre bianca št. 12

Izdajatelj in odgovorni urednik FRAN GODNIK. — Lastnik konsorcij lista „Edinost“. — Natisnila tiskarna konsorcija lista „Edinost“ v Trstu, ulica Torre bianca št. 12. Poštno-hranilnični račun št. 841.652.

Vojna v vztočni Aziji.

(Brzobjavne vesti.)

General Kuropatkin.

IRKUTSK 22. General Kuropatkin je došel semkaj ter odputuje dalje proti bajkalski postaji.

Korejska odlikovanja.

SEUL 22. (Reuterjev biro) Markiz Ito je bil odlikovan z redom čespljevega cveta, odlikovanjem, ki se podeljuje samo knežjim osebam, japonski poslanik je dobil pred korejske deželne zastave prvega reda. Markiz Ito je resno priporočal korejskemu cesarju, naj prične uvajati reforme in sicer polagoma, da ne nastanejo z prezagljenimi odredbami zmešnjave kakor se je to dogodilo leta 1895. Japonci so zadržali ameriškega vojskega atašeeja pri Pengjangu ter so ga zaprosili, naj se več ne poda k sprednjim stražam.

Kozaki v Niučvanu.

LONDON 22. »Daily Chronicle« poroča iz Niučvanga: Semkaj sta došla dva polka Kozakov s 4 topovi. Dela na vtrdbah se nadaljujejo. Glasom poročila iz Šangaja so baje Japonci prekoračili reko Tating ter se spopadli z Rusi. Sedaj jim je baje prosta pot proti soteski Motien, kjer se nahaja močni oddelek ruske vojske.

Ruske vojne ladije.

BISERTA 22. Ruska križarica »Aurora« s tremi torpedovkami je došla semkaj.

NIUČVANG 22. (Reuterjev biro) Včeraj ob 7 in pol uri zjutraj slišalo se je na obrežju, približno iz daljave 6 milj proti jugu 14 strelcev s topovi. Radi meglenega vremena je bilo nemogoče, razločiti predmete na širiskem morju.

Avstrijska zbornica.

(Brzobjavno poročilo.)

DUNAJ 22. Med ulogami se nahaja interpelacija posl. Dobernigga in drugov na naučnega ministra glede gradnje novega poslopja za državno ljudsko šolo v Puli; dalje interpelacija posl. Cencijsa in drugov na naučnega ministra in ministra za finance glede sankcije zakona o učiteljski plači, ki ga je sklenil tirolski deželni zbor; potem interpelacija posl. Spinačiča in drugov na ministrskega predsednika kakor voditelja ministrstva za pravosodje glede oddaje kanclarijskih mest na deželnem sodišču in trgovinskem sodišču v Trstu in okrajnem sodišču v Kopru, prosilec, ki niso v jezikovnem pogledu vsposobljeni. Določeno čitanje ulog je trajalo do 3. ure popoldne, nakar so sledila 4 poimenska glasovanja. Trgovinski minister je podal zakonski načrt glede razširjenja tržaške luke.

Predsednik je nato prečital dopis ministrskega predsednika, glasom katerega je odloženo zasedanje državnega zbora. Pred-

PODLISTEK.

Teodora.

Povest.

Hrvatski pisatelj Evgenij Kumčić, prevel J. S.

Drugi del.

»Mačja godba« bi bila trajala dalje, da ni začel padati dež.

Okoli druge po polnoči je stara Evfemija trdno zaspala na divanu v Malvinini sobi. Južni veter se je bil že zategnil v reški zaliv in zamolklo in jednolično je šumelo okolo hiše in gonilo dež v vratnice oken. — Lilo je kakor iz škafa, a tu pa tam je bilo čuti iz dežja in piša tudi gromenje iz daljave. Vsa voda s strehe Dakičeve hiše se je zlivala v cisterno, ki se je polnila po agoma.

Malvina, sedeča na postelji, je gledala nepremično na svoje dete, ki je mirno spa-

sednik je želel poslancem vesele praznike ter je zaključil sejo ob 4. uri 35 minut.

Ogrska zbornica.

(Brzobjavna poročila.)

BUDIMPEŠTA 22. Poročevalec Nemenyi je izjavil, da se nahaja v odsekovem poročilu še povišana civilna lista. Ker je sprejem tega proračunskega postavka odvisan od poprejšnjega glasovanja zakonskega načrta glede vračenja civilne liste, prosi, naj odsak to točko postavi v prvotno visokost.

Posl. Bartha je odobravala, da je poročevalec povdarjal vsaj te sklepe in navodila principijelnega značaja.

Govornik pa obžaluje, da ni omenjeno poročilo, v katerem se nahajajo ti sklepi in navodila, bilo predloženo zbornici. Govornik je pojasnil gospodarski položaj države, [ter s številkami dokazal, da kaže na eni strani, položaj obrtnih podjetij in finančnih zavodov minimalno produktivnost, na drugi strani, se ima bilježiti glede poljedelstva ne samo velika depresija nego naravnost nazadovanje. To je jasno dokazilo naj zahteva opozicija samostojno carinsko ozemlje. Govornik je odklonil ko nečao v imenu Košutove stranke proračunski zakon. Posl. Saghy (narodni disident) je odklonil v imenu svojih drugov predlogo ter se pridružil izvajanjem predgovornika glede predložitve prejšnjega odsekovnega poročila. Posl. Csernoch (ljudska stranka) je izjavil, da odklanja predlogo in da odvrta odgovornost za dolgo dobo ex lex stanja.

Posl. graf Batyany (narodni disident) je zagovarjal uravnavo plač uradnikov na državnih železnih in je pretresaval več socialno-političnih reform.

Finančni minister Lukacs je omenjal, da je vlada kakor odškodnino za zakasnelo uravnavo plač dovolila železniškim uradnikom izredna povišanja v službi. Vlada se vedno peča s tem vprašanjem.

Dalje je ministar omenil, da ni kriva carinarska zveza z Avstrijo, ako niso obrtniška podjetja v ogrski produktivna to se večkrat dogaja tudi v deželah, ki imajo več obrtni nego Ogrska. V zadnjih letih se je narodni imetek na Ogrskem celo zvišal a nikakor zmanjšal. Minister je priporočal, naj zbornica sprejme predlogo. Razprava je bila na to prekinjena, Prihodnja seja jutri.

Brzobjavne vesti.

Iz ruske zbornice.

BEROLIN 22. Proračunska komisija poslanske zbornice je dovolila milijon mark kakor prvi obrok prispevka za kraljevo palačo v Poznanju, z določilom, da bo vsa državni prispevki znašala le 3 milijone mesto 5,150.000 mark.

Iz angleških zbornic.

LONDON 22. Zgornja zbornica je odklonila po dvehdnevni debati s 97 proti 25 glasovom predlog Coleridgeja, ki se izjavlja

valo. Njeno srce se je stezalo krčevito, ustnici sti jej sedaj pa sedaj zadržali, v grlu jo je stiskalo, a na obrazu jej je bil grozen strah. V ušesih jej je šumel zaglušen krik, v glavi jo je mučila huda bolečina, spuščala se je nanjo črna tema in je zagrinjala od vseh strani; v tej temi je videla dve ogljeni plameni, veliki očesi svojega moža, ki sti se jej približevali in iskriili jezo. Stresla se je povsem životu, nepremični očesi kakor da sti nekaj zagledali, ogledala se je okolo sebe prestrašeno, obšla jo je groza, vsa se je vnovič stresla, očesi sti jej naglo potemneli, za hip se je vspela na postelji, nagnila se je nad dete, stegnila roki, kakor da hoče nekoga odrediti od sebe. Gledajoča neprestano nepremično pred se se je dvignila, ostala iz postelje, pograbila dete, izišla tiho na hodnik, odprla vrata, izišla v vrt, pak je pobitela do grla cisterne. To grlo, od koder se je zbirala voda, jej je bilo visoko do boka, a vse iz enega kamena, lepo isklesano in preluk-

proti uvedbi kitajskih delavcev v Transval, dokler se tej deželi ne da popolno reprezentativno pravico.

V spodnji zbornici je bil po živahni debati s 299 proti 242 glasovi odložen predlog Campbell-Bannerman, naj se izreče vladi grajo, ker je dopustila, uvesti v Transval kitajske delavce. Tekom debata je grajal Mayor Seeley vladno politiko in izjavil, da položi svoj mandat, v svrhu, da se zvé za mišljenje volilcev.

Cesar Fran Josip.

DUNAJ 22. Cesar je obiskal danes popoldne, kakor je to storil že druga leta pred velikonočnimi prazniki, bivši dvorjani cesarice Elizabete, grofici Irmo Sztaray in Ido Ferenozzy.

Balkansko vprašanje.

PETROGRAD 22. Dunajski dopisnik »Novoje Vremja« brzobjavlja svojemu listu, da je od avtoritativne strani pooblaščen izjaviti, da je poročilo o pogajanjih med Avstro-Ogrsko in Italijo glede balkanskega vprašanja neresnično. Za taka pogajanja ni bilo niti ni nobenega govora.

Predsednik Loubet.

PARIZ 22. V političnih krogih se zagotavlja, da sploh ni bilo govora da obišče predsednik Loubet tudi papeža povodom potovanja v Italijo.

Pogreb vojvode Kambriškega

LONDON 12. Po mrtvaški službi božji v westminsterski opatiji se je vršil slovesen pogreb vojvode Kambriškega v navzočnosti kralja, kraljice in drugih domačih inozemskih gostov.

Stavka zidarjev.

OSEK 22. (Ogrski koresp. biro.) Danes zjutraj so začeli zidarji na gradnji pionirske vojašnice zopet stavko, ker uporabljajo podjetnik ogrske zidarje. Tekom dneva se utegnejo iz ozira na solidarnost pridružiti vsi zidarji. Ogrske delavce varuje redarstvo.

Obrtni svet.

DUNAJ 22. Jutrejnjaja »Wiener Zeitung« objavi imenik članov, ki so izvoljeni in imenovani v obrtni svet. Osnovni občni zbor se vrši 12. aprila.

Pastirski list tržaško-koperskega škofa.

»Naša Sloga« je priobčila nastopni članek: Stara je navada, da izdajajo škofje za postni čas takozvani pastirski list, ki se pred postom čita v cerkvah in tudi razdelja med vernike, da ga zamorejo čitati sami in tako lažje umeti nauke, ki jim jih o tej priliki podajo njih viši pastirji.

Prejšnji tržaško-koperski škofje so pošiljali svoje pastirske liste tudi našemu uredništvu, ki jih je priobčilo v izvadku v listu ali pa jih tudi prinašalo v celoti kakor prilogo.

Sedanjji škof, oziroma sedanjji škofjski ordinarijat nam ni poslal svojega pastirskega

nano, tako, da bi mogel skozi nje tudi debelejši človek.

Malvina je bila bosa in golih ramen. — Lasje so jej bili zbrani v beli mrežici. Dež je lil, kakor da se je utrgal oblak, široki piši juga so po trenutkih zašumevali nad hišo in drevjem v vrtu. Bila je temna noč. Nad zemljo so se spustili črni in gosti oblaki, v daljini je zablisalo in je obsvetlilo Dakičovo hišo, drevje, ki se je upogibalo pod vetrom, in Malvino poleg belegra grla cisterne, v katero je pluskala voda s strehe skozi široko cev. Malvina se je pripognila nad grlo, pogledala v črni propad, kjer je voda temno razlenjevala, kadar je bliskalo, in vsa se je stresla kakor da jej je srce počilo. Za hip je ostala nepremična, a ko je zopet zablisalo, je vprla očesi v rudečkasti obraz deteta, je poljubila in pritisnila na prsi. V zamolklem šumu vetra je bilo čuti krik deteta: V tem je pridrvila na prag vrat Francoika in je vakliknila prestrašeno: »Gospa — za Bogal«

lista. Morda je tudi to znak časa in označene postopanja sedanjega tržaško-koperskega ordinarijata.

Naš list se je res preselil v Pulo, v drugo škofijo, toda, kakor je znano, čita se ga največ v tržaško-koperski škofiji.

Mi se do zdaj nismo ozrli na ta pastirski list. Danes prinašamo o njem članek, spisane izven našega uredništva, od odlične naše osebe v tržaško-koperski škofiji.

V pastirskem listu prečastnega in presvetlega tržaško-koperskega škofa Frančiška Ksaverija (Nagla) priporoča se izlasti poslušnost nasproti cerkvi. »Kdor cerkve ne poslušša, bodi kakor pogan in očiten grešnik (Mat. 18, 17)«. »Poslušajte torej glas sv. cerkve in ubogajte brez prigovora!«. »V prvi vrsti je treba spolnovati cerkvene zapovedi«. »Cerkveni duh se kaže tudi v pokorščini do predstojnikov sv. cerkve, do škofov in do sv. očeta papeža«. »Katoliški kristjan je dolžan pokorščino sv. očetu ne le v verskih resnicah, ampak tudi v нравnih naukih, v bogoslužnih obredih in v vsem cerkvenem redu. Povelju papeževemu se morajo umakniti vse tozadevne posebne želje, kajti on stoji na čuvarnici in resoljuje z višjega stališča, kar je na korist in zveličanje duš. Ako se njemu odreka pokorščina, kam pa naj se obrnemo? Ako torej sv. Oče kakor zakonodavec v bogoslužnih stvareh namesto starih običajev daja določene predpise, tedaj se mora vsak katoličan izkazati poslušnega otroka in storiti vse, da se uveljavijo ti predpisi«.

Oni debelo tiskani stavki potisnili so nam v roko pero, da napišemo nekoliko vrst.

V zadnji čas se mnogo govori, piše in razpravlja o ednem delu bogoslužja, namreč o bogoslužnem jeziku.

Poklicanci in nepoklicanci pišejo o tem; pišejo na način, kakor da bi v katoliški cerkvi imel biti samo en bogoslužni jezik in nazivljajo »brezbožnikom in carinarjem« onega, ki noče tega priznati, ki hoče na pr., da se služba božja zamore in ima vršiti tudi na staroslovenskem jeziku. Tu prihajajo v poštev v prvi vrsti Hrvatje, potem istrski Hrvatje in Slovenci in oni v tržaško-koperski škofiji, kateri hočejo, da se jim ohrani njihova tisoletna pravica, oziroma, da se jim povrne, v kolikor se jim je vzelo brez vsake njihove krivde in proti njihovi volji, proti katerim se pa glede tega vprašanja vzdigajo vsakovrstni nepoklicanci in nevedneži.

Tako na pr. dunajski list »Vaterland«, kakor je to priobčila »Naša Sloga« v svoji 5. letošnji številki od 4. febr. Ta list dunajske kamarile je pisal, da se mora hrvaški narod glede vprašanja bogoslužnega jezika brez vsacega pridržka pokoriti izjavi najvišje cerkvene oblasti.

»Naša Sloga« je tedaj pokazala in dokazala, da listu »Vaterland« ni na tem ležeče, da se morajo Hrvatje pokoriti sv. Stolici, ampak na tem, da se v cerkvah zatre slovenski

Malvina je pritisnila dete na prsi in v isti hip je obupno pogledala v črno nebo, nagnila se nad grlo, odrinila se z nogama in se prekopicnila v cisterno. V cisterni, ki ni bila polna, je zaploskalo zamolklo, prasnivši pljussek vode ob zidove. S pljuskom je bilo čuti obupen klic, grozen vskrik — samo eden.

Franciiko je obšla groza. Pohitela je do cisterne, se nagnila nad grlo, pak zakričala v cisterno: »Gospa, gospa!«

V cisterni je bila črna tema, a v tej temi, v vodi je vpazila Franciika, kako se je nekaj zbelilo, Malvinina roka ali noga, kar je zopet izginito v isti hip.

Sadaj je bilo tiho v globoki cisterni; samo to se je čulo, kako se steka v njo voda s strehe Dakičevn hiše.

— Gospa, gospa! Oh, dragi Bog, kaj ste storili? Ah, gorje meni, kaj sem videla! Gospa, gospa! je kričala Franciika v cisterno, kjer je odzveneval njen glas zadnje besede. (Pride še.)

bogoslužni jezik, kateremu je list »Vaterland« zakletli sovražnik.

Pokazala in dokazala je nadalje, da sv. Stolica ni protiva slovanskemu bogoslužju, ampak dunajska kamarila, to je avstrijske, posvetne oblasti, ter da je vse, kar se je proti temu jeziku storilo v zadnjih sto letih na naših šolah in v naših cerkvah, maslo, sad in delo teh avstrijskih posvetnih oblasti: da je to politika Avstrije proti Hrvatom!

Mi ne bi radi, da stoji prečastni in presvetli tržaško-koperski škof na istem stališču, kakor list »Das Vaterland«, da je tudi on orodje avstrijske politike, sovražne Hrvatom — čeravno nam pada v oči sličnost njegovega poročila z onim listom »Vaterland«, in če prav nam pada v oči, da ravno bogoslužje navaja za izgled, v katerem se moramo pokoriti sv. Očetu.

V oči nam pada pa tudi, ker omenja više stališče, s katerega sodi sv. Oče papež, ker znamo, da so se pogostokrat omenjali »viši obziri«, radi katerih so avstrijske oblasti tlačile Hrvate ter jim kratile ali jemale najsvetejša njihova prava.

Naj si je temu kakor drago, to je gotovo, da slovansko bogoslužje ni samo star običaj, ampak je starodaven predpis sv. Stolice, sv. Očeta, kakor zakonodalec, ono je pravo, dano od papeža slovanskim narodom že tedaj, ko še niso bile urejene posamične cerkve in župnije. Da se prepričamo o tem, je dovolj, da prečitamo okrožnico »Grande munus« slavnega Leva XIII.

Iz nje je razvidno kakor beli dan: da je papež Hadrijan II. pohvalil slovansko bogoslužje; da je papež Ivan VIII. pisal doslovno: »Slovanski jezik... v katerem odmeva Boga dostojna slava, po pravici hvalimo in zapovedujemo, da se na istem jeziku oznanjuje slava in dela Krista Gospoda našega. Tudi ni proti pravi veri ali nauku, da se v istem slovanskem jeziku peva sv. maša, da se čita sv. evangelje, stari in novi zakon, dobro preveden in iztolmačen ter da se pevajo druge sv. službe. Papež Benedikt XIV. je svojim apostolskim pismom od 25. avgusta 1754 tudi posvetil slovansko bogoslužje. (Pride še.)

Rusko-japonska vojna.

Trst, 22. marca 1904.

Sedaj se pripoznava tudi od Japoncev prijazna strani, kar so že od začetka predvidjali vsi poznavatelji ekonomskih odnošajev inzularnega cesarstva, priznavase namreč, da se mora Japonska že sedaj boriti z velikimi finančnimi težavami. Iz Tokija samega javlja sedaj Reuterjeva pisarna, da se neprestano vrše posvetovanja med vlado in načelniki strank: od kje in kako nabaviti potrebna sredstva za pokrivanje nadaljnjih vojnih stroškov? Vse teh pogajanj pa da je — in to govori cele knjige — ta, da se je vlada odrekla namerovanemu monopolu na sol in davku na svilo, a v nadomestilo da hoče povišati zemljišni davek. Zastopniki interesovanega prebivalstva, povdarjajo vedno glasneje, da naj vlada ne išče pokritja nadaljnjih vojnih stroškov v uvajanju novih davkov, ampak naj izda »bone«, katere naj porazdeli na več let, ali z drugimi besedami: naj dela dolgove, ki se bodo plačevali pozneje. To se pravi, da je Japonska na poti proti svojemu popolnemu gospodarskemu ruinu.

Iz Berlina in Londona razširjajo vest, ki bi bila — ako resnična — usodnega pomena za operacije Japonske na morju. Ta vest pravi namreč, da se je poveljniku port arturskega brodovja posrečilo prodreti skozi črte japonskega brodovja in se združiti z vladavostskim brodovjem v severnem vodovju. Tako združenje bi bilo velikanskega pomena in bi pomenjalo popolno spremembo polčlaja na morju Rusom v prilog. Če je res, da je večina japonskega brodovja tako havarirana, kakor se glasneje in glasneje povdarja od raznih strani, potem ni ravno izključeno, da se je admiralu Makarovu res posrečilo to važno podjetje. Vendar treba ono vest vsprejemati le z veliko rezervo izlasti zato, ker ni še nobenega oficijelnega sporočila od ruske strani.

Do pred par dnevi je bilo blizu splošno to uverjenje, da je odstranjena nevarnost večih komplikacij radi rusko-japonske vojne, to je, smatrala se je za gotovo, da ostane ta ogenj lokaliziran obračun med Rusijo in Japonsko. Par dni sem pa prihajajo jako vznemirljive vesti iz Kitaja, ki govore o veliki verjetnosti, da se Kitaj zameša v to

vojno Japonski v prilog. Seveda ni smeti tudi teh vesti jemati za gotov denar, ker utegnejo imeti le tendencijo vplivanja na evropsko javnost Japoncem na korist. Ali če bi sa, ali če se je Kitaj res odločil za vmešavanje in za kooperacijo, mogle bi navstati velikanske, danes še nedogledne posledice. Pred vsem pa bi moral ta dogodek odpreti oči vsem japonofilom v Evropi in v Ameriki in jih dovesti do spoznanja, da ni to le prazno govorjenje, ako se opozarja na velikansko nevarnost v kulturnem in ekonomskem obziru, ki jo predstavlja združena rumena za našo belo raso, in da se igrajo z ognjem vsi oni, ki kakorsibodi delajo na to, da bi Rusija podlegla v tem boju.

Gradnja novih ruskih ladij.

Iz Petrograda javljajo, da se v Nikolajevu ob Črnem morju, gradijo sedaj v vsej naglici nastopne nove vojne ladije: brzovozne trpedovke »Zorkij«, »Sadornij« in »Zvonkij«. Troški za te gradnje bodo znašali 1.500.000 rubljev. Dalje gradijo na isti ladijedelnici devet oklopnjač, vsaka z okroglo 12582 tonelat, s 10.600 konjskih sil, 6 morekih milj vozne brzine, z dvajsetimi velikimi in 22 malimi topovi, 4 mitrelezami in 7 aparati za lanciranje torpedov.

Težave, ki jih morajo premagovati Japonci v Koreji.

Iz Petrograda javljajo od avtoritativne strani, da morajo Japonci na pomikanju svojih čet premagovati velike težave in silno trpeti. Poti ni, ali če so, so taki, da se izlasti ob deževnem vremenu sploh ni možno gibati po njih. Japonci nimajo zadostnih transportnih sredstev, njihov materijal na konjih je slab. Provijant in prtljago prevajajo na voze, katere vlečejo po tri osebe (kuli), oziroma ima vsaki komatant svojega nosača. To pa je veliko zlo, ker ti nosači in vozači podvojujejo število onih, ki — jedo. Živež, ki ga vozarijo in nosijo ti »kuli«, ga pojedjo — večinoma oni sami! In koliko nevarnost pomenjajo ti ljudje, ko začenja enkrat grometi. Najverjetneje je, da večina njih začne bežati. A ni treba mnogo domišljaje, da si predstavljamo, koliko zmešnjave lahko provzroči beg tisočev ljudij tudi med komatanti.

Poveljnik Retvizana — oglušil.

Soploga poveljnika preslavne vojne ladije »Retvizan« se je povrnila iz Port Arturja v Petrograd. Ona pripoveduje, da je bilo povodom prvega napada Japoncev na Port Artur gromenje topov tako silno, da je nja soprog oglušil.

Glede italijanskega vseučiliškega vprašanja.

se je zaderski »Narodni list« postavil na korektno stališče. Omenivši, kako vztrajno in živo agitacijo vzdržujejo Italijani za osnovo italijanskega vseučilišča, in kako se je vlada slednjič odločila za Roveret, piše rečeni list, da tega ni storila vlada iz obzirnosti do Hrvatov in Slovencev, ampak le iz strahu, da ne bi tržaško vseučilišče postalo trositeljem italijanskega irredentizma, Italijani pa so odklonili ta danajski dar in so s tem večim navdušenjem nadaljevali agitacijo za italijansko vseučilišče v Trstu.

Potem nadaljuje »Narodni list« doslovno: »Nasproti italijanskim aspiracijam je nam težko zavzeti svoje posebno stališče, ker mislimo, da bi s tem mogli le prejudicirati položaju naših soplemenjakov v Trstu in v Istri, ki so v prvi vrsti poklicani, da dajo direktivo vsemu narodu, kako naj se vede ob tem vprašanju. Oni so tu, ki najbolje poznajo situacijo, a med njimi je politikov, ki so na glasu radi svoje bistrovlačnosti; pak, kar odločijo oni, treba, da je ves narod žnjimi. Neumestni nasveti od zunaj provzročajo konfuzijo in morejo oslabil njihov ugled pred nasprotnikom. To je naše stališče, ki je zavzirljemo ob tem vprašanju.«

Ia — korektno stališče! dostavljamo mi. Uredništvu »Narodnega lista« smo dolžni hvale v imenu narodne stvari, da je v resnem kritičnem momentu izrekel besedo v direktivo naši javnosti. Naša javnost naj sluša njegov glas, saj je očevidno, da je mož, ki je to pisal, rodoljub in... politik!

Sporazumljenje med Slovani in Italijani.

V »Slov. Narodu« čitamo, da so bili na pogajanjih, ki so se vršila te dni med jugoslovanskimi in italijanskimi poslanci, vsi

govorniki polni pristrčnosti, spravljivosti in želje, da bi pogajanja dovedla do popolnega vspeha. Ljubljansko glasilo pa pridodaja tem splošnim opazkam tudi konkretne podatke. Italijanski poslanci se obvezujejo delati za osnovo pravne fakultete v Ljubljani, jugoslovanski poslanci pa za tako italijanske fakultete v Trstu. Italijani so pripravljene privoliti v osnovo okrajnega glavarstva za tržaško okolico in v osnovo slovenskih paralel na nemški gimnaziji v Trstu. Sledajič hočejo Italijani zajamčiti svobodo slovenščini, oziroma hrvaščini v deželnih zborih v Trstu in v Istri.

Mi moramo priznati v svojo sramoto, da nam ni znano nič konkretnega, niti o tem o čemer so se gospoda pogajali na Dunaju, kamo-li, da bi vedeli, kaj in koliko so Italijani pripravljene privoliti. Ali če je to vse, kar mislijo dati, moramo že hitro izjaviti, da se prav lepo zahvaljujemo na takem »kompromisu«.

Mari je na Goriškem vse v najlepšem redu? Kje je Goriška, kaj je z Goriško? To vprašujemo v imenu slovenske solidarnosti, ki nam je vsikdar v vrhni princip! In v Istri naj bi se zadovoljili že s tem da bi naši poslanci smeli govoriti tudi v svojem jeziku?! Enakopravnost našega jezika je sveta tudi nam — ali na vsej črti na vseh poljih in ne samo v deželnem zboru. V borbi za pravo našega jezika pa ne smemo, pozabiti na stotine družih krivic, ki tišče naš narod v Istri ob tla kulturno in ekonomično! Na vsej črti treba vsaj ublažiti to neizmerno bedo, to sramoto, ta evropski škandal!

A ko smo čitali o tem, kar menijo gospodje privoliti nam tržaškim Slovincem se pa res nismo mogli vzdržati smeha. Slovenske vspelednice na srednjih šolah in okrajno glavarstvo sta res dva naša stara in zelo važna postulata. Ali tu nam Italijani dovoljujejo nekaj, česar ne morejo dati in kar bi si mi morali šele iskati na c. k. vladi! Ali bi se nam smejali: Italijani bi imeli dobiček v žepu, mi pa v — oblakih!

Prosimo vendar! Sporazumljenje, ki naj bi se doseglo, bi bilo naperjeno proti vladi. A kje je, vprašamo, na svetu vlada, ki bi hotela plačevati stroške zveze, ki se je ustanovila — proti njej?!

Kar se pa tiče jamstva svobode za slovenščino v deželnem zboru tržaškem, izjavljamo odkrito, da temu ne verujemo! Pred vsem pa izpovedujemo glasno in jasno, da bi mi z vso odločnostjo odklanjali vsaki kompromis glede Trsta, ako nima na prvem mestu slovenske ljudske šole!! To je naš postulat nad vsemi postulati in le čudimo se, da entriflet, v »Slovenskem narodu« ne omenja z nobeno besedo našega ljudskošolskega vprašanja.

Nemiri v Zagrebu.

V soboto popoldne je bil mir po zagrebških ulicah, tako tudi v nedeljo. Redarstvo je ukrenilo vse potrebne korake, da prepreči nove izgrede in morda tudi ponavljanje predlanskih septemberskih dogodkov, katere so hoteli »čisti« vprizoriti. Redarstvo in orožništvo je zasedlo vse važne točke v mestu, trije batalijoni vojakov so bili konsignirani v vojsnicah, nekaj stotnij pa razdeljenih po mestu. Vendar ni prišlo več do izgredov. Od neke strani se je razširjala vest, da hočejo v soboto zvečer tudi socialno-demokratski delavci aktivno poseči vmes ter pomagati »čistim«. To pa ne odgovarja resnici, ker je vodstvo dalo svojim členom nalog, naj se ne udeležijo demonstracij. Na čast hrvatskim socialnim demokratom moramo povdariti, da so izrečno odklanjali vsako zvezo s »čistimi«.

V nedeljo zvečer so hoteli Frankovci napasti palačo Dioničke tiskarne, kjer se nahaja uredništvo »Obzora«, toda redarstvo in orožništvo sta za časa preprečila to nakanu.

V nedeljo popoldne namreč so imeli »čisti« shod v Mirogaju, kjer so sklenili vdariti zvečer na zgradbo. Ob 7. uri in pol zvečer je začela od štirih strani prihajati naročena poulična družal, katero so vodili vseučiliščni »čisti« dijaki. Toda redarstvo in orožništvo jih je razkropilo. S tem so, kakor se dozdeva, končane te sramotne demonstracije.

Samo po noči se je dogodil obžalovanje vreden slučaj. Nekoliko dijakov realistov se je nahajalo v neki gostilni v Gajevi ulici, o čemer je zvedela nasprotna stranka. Ko so

realisti zapustili gostilno, bili so na ulici napadeni od ljudi, ki so gotovo čakali nanje. Ko so pa dobili realisti pomoč, so se napadalec hitro odstranili, toda se zopet hitro povrnili oboroženi s palicami. Toda redarstvo je spopad preprečilo.

Predvečraj zjutraj se je zbralo v vseučiliščni avli 54 dijakov »čiste« stranke, kjer jim je dalmatinski dijak Fattori prečital resolucijo naperjeno proti hrvatskim realistom in Srbom.

Samo 54 jih je bilo! To so ostanki od ostankov nekdanje množice med dijaki, kije sledila »čistim« še nedolgo temu. Tudi mladina je začela odpirati oči. Kar jih je poštenih Hrvatov med dijaki, kar eden za drugim zapušča tabor dinastije Frank, ki je očevidno v službi tujinstva. Mi zaupamo dobremu geniju naroda hrvatsko-srbskega, da za Frankovo dinastijo pride kmalu popolna — detronizacija.

Dnevne novice.

Boljša kratka sprava, nego dolga pravda! Tako svetuje »Slovenec« ozirom na pogajanja med Italijani in Slovani. Gotovo, da je boljša »sprava«, samo, da je res — sprava. Sicer pa bi menili mi; da ne bi bilo škodljivo, ako bi začeli ta zlati nauk praktično izvajati — obe stranki na Kranjskem. In tamkaj bi bila »kratka sprava« še v najnujnejšo krščansko dolžnost, ker je »dolga pravda« — med brati!

Iz mestne delegacije. V svoji seji dne 10. t. m. je mestna delegacija sklenila: Za zgradbo vremenske opazovalnice v javnem vrtu se dovoljuje 500 K pod pogojem, da bodo vsi napisali samo italijanski. Prošnjo društva »Associazione Patria« za prispevek 20.000 K za osnovo rikreatorija pod upravo lajkov so izročili posebnemu odseku. Odborili so trošek 125 K za 4 svetiljke na Kontovelju in 1062 K za podaljšanje napeljave plina po hribu Montorsino.

Namestnik je že odobril sklep mestne delegacije, s katerim je bila vsprejeta ponudba vodovodne družbe »Aurissina«, glasom katere prepusti poslednja občini potrebno vodo za Opčine proti 4% od dobička. Cesarški namestnik je tudi odobril sklep, da delegacija kupi za 5000 K nažrt, izdelan od iste družbe za vodovod v gornji okolici.

Opravičena beseda graje. Prejeli smo: Gospod urednik! Kako prijeten in razvedriv je izlet v naš (ime dotičnega kraja izpuščamo za danes). Tudi Vi si ga večkrat privoščite, kaj ne?! Ali recite mi po pravici: Niste-li bili neprijetno dirnenji, kadar Vas je ob uhođu v vas obkolila truma otrok se svojim »la me da un soldo«, in sedaj v pomladi z usiljevanjem cvetlic, in to še v laškem jeziku? Ni moči in ni moči odpraviti jih z lepa! A da bi jih bilo le en par! Po 15—20 jih naskaka na enkrat. Če ste dali jednemu, hoče drugi, tretji in tako naprej, da postaja ta navada že jako nadležna. A ta razvada ni le nadležna za obiskovalce naše okolice, ampak je na kvar poslednji in — mladini sami! Koristi pa nima nikdo od onih novičev. Obračam se torej do gospodov učiteljev in svečnikov z iskreno prošnjo, da bi s primernim poukom delovali na to, da se odpravi grda razvada, ki je nadležna za izletnike, škodljiva za okolico in demoralizatorična za mladino.

Prodane duše. Pišejo nam: Minole nedelje so se sešli v Rocolu v gostilni gospoda Gregorčiča pevci »Bratovščine sv. Cirila in Metodija«, »Kola« in »Zvonimira«. V zravam nahajajoči se gostilni je pa bil pevski zbor (Coro) prodanih duš, ali po domače: cikorijašev »s hriba«.

Mi bi pustili te prodane pri miru, ko bi isti ne žalili; ker pa že izzivajo — smo jim na uslugo.

Naši pevci so prihajali v gručah mimo krčme, v kateri so sedeli cikorijaši. A ko je šla v bližini neka družba našincev, je menil neki cikorijaš:

»Tam-le gre lepa družba, toda ti niso naši, ampak — osli!!« To je slišal neki mimoidoči in je kasneje sporočil piscu teh vrstic. Bog ne daj, da bi bili doznali o tem pevci imenovanih družtev! Za enkrat smo molčali, toda nikdar več. Cikorijaši pa naj bodo gotovi, da jim bo o prvi priliki, ko bodo še iskali — poplačano z obrestmi vred! Le korajžo prodanci!

Večna izzivanja krvavih izgredov po regnicolih. Da je bilo opravičeno naše domnevanje, ki smo je izrekli včeraj, da sonam-

reč regnicoli izzvali poboj minole nedelje, na tem ni možno dvomiti več, ker izhaja to tudi iz dolgega poročila, ki je prinaša — včerajnji »Piccolu«.

Poročevalce »Piccolov« je zaslial razne osebe na Opčinah, a vevlačno je že dejstvo, da od Italijanov, ki so bili udeležni kakor si bodi, se ne ve nobeden čisto nič spominjati ker vsi pravijo, da so bili grozno — pijani.

Iz izjav capoville in orožniškega stražmojstra je razvidno, da so regnicoli izzvali že v soboto zvečer v gostilni capoville. Orožnik pripoveduje, da je eden Italijanov zagnal čašo v družbo hrvatskih delavcev in je enega teh zadal tako, da se je časa razbila. Capovilla pripoveduje, da je eden Italijanov v soboto zvečer v njegovi gostilni posegel »za šalo« po litru hrvatske družbe in ga nutil svoji družbi!!! Capovilla priznava možnost, da so regnicoli kričali »Viva l' Italia!« Sicer pa gosp. capovilla — saj se poznamo — hvali regnicole, da so dobri in mirni, dočim so Hrvatje. . . (tu je tudi »Piccolo« postavil le nekoliko pik.) Stražmeštar pa pripoveduje, da je na prepiru v soboto zvečer drugi regnicolo potegnil nož proti nekemu Slovincu iz Novega mesta, ali nekdo, ki je bil blizu regnicola je istemu zastavil roko, da je nož padel na tla.

V nedeljo popoldne pa se prepir ni začel v gostilni capoville, ampak v društveni krmni nasproti cerkve, a do poboja je prišlo pred cerkvijo. Kdo je ranil onega Degrego, ki so ga prepeljali v bolnišnico to ni znano še. Aretinanih je bilo pet regnicolov in en Slovinc.

Vse to izhaja iz poročila »Piccolovega« poročevalca samega, oziroma iz izpovedbe raznih oseb, ki jih je zaslial. Ni dvomiti torej, da so regnicoli nesramno izzvali in da so oni bili prvi, ki so potegnili in ranili naše. Mi pa smo doznali iz ust domačinov, da regnicoli niso kričali le »Viva Italia«, ampak so v soboto in v nedeljo izzivalno kričali, da to so njihove zemlje, da tu so oni — gospodari! In to smatramo mi absolutno verjetnim, da enako povdarjajo regnicoli tudi v mestu, kjer koli so na delu v dotikah se Slovenci.

O krvavem činu, ki ga je izvršil neki regnicolo nad Slovincem Ivanom Starcem na »osmici« št. 189 v Barkovljah (pri Cjakih), smo sporočili na kratko že včeraj. Pozneje smo doznali:

V rečeni »osmici« je bila družba regnicolov in posebej družba domačinov. Regnicoli so peli italijanske pesmi in sedaj pa sedaj kričali: parki de ščavi, k v a k o m a n d e m o n o i! Naše je to užalilo in gori omevjeni Starce je stopil bliže k družbi regnicolov vsklikovalši po italijanski: Mari mislite, da ste v Italiji?! To je bilo dovolj, da sta dva regnicolov (drugi so se odstranili) začela groziti in razsajati, a eden njiju je potegnil nož in ga zasedil siromasnemu Starcu.

Starce je bil v hipu ves v krvi, ki mu je vrela iz rane, prizadejana z nožem nad levo ključnico pod vratom.

Aretovani regnicolo, Josip Degiovanni se izjavlja nedolžnim in obdoljuje onega drugega tovariša svojega, ki je bil pobegnil.

Za zaročence. Od ženitvanskih podpor Cesarice Elizabete, ustanovljenih od gospoda barona Ambrozja Ralli leta 1876 je na razpolaganje dar v znesku tisoč in osemdeset (1800) kron, kateri se ima podeliti od tukajšnjega c. kr. nameštinstva dvema ubogima zaročencema rimsko-katoliške vere iz delavskega ali kmečkega stanu, ki bivata v Trstu ali v okolici ter mislita vstopiti v zakonski stan v teku tega leta.

Omejeni dar se podeli dne 24. aprila 1904., na kateri dan ravno pada obhajanje poroke pokojne cesarice Elizabete; dotični znesek se pa izplača še la potem, ko se zaročenceva v cerkvi poročita.

Tisti, ki mislijo prositi za ta dar, naj položijo dotično pismo prosojo na c. kr. nameštinstvu do 15. aprila t. l. ter naj dokažejo:

1. da sta oba zaročence rimsko-katoliške vere, da zaročenec ni še dopolnil petintrideset let; nevesta pa ne še tridesetega leta, ter da sta oba trdnega zdrava;
2. da bivata v Trstu ali v okolici vsaj eno celo leto;
3. da je njuno življenje brez madeža, da sta si pridobila ali oskrbujejeta kmetijo, ali pa da se pečata s kakim drugim delom, katero jima donaša toliko zaslužka, da ž njim lahko vzdržujeta družino;
4. slednjič se morata zavezati, da stopita v zakonski stan še v tekočem letu.

CXXXIV. odborova seja »Slovenske Matice« v Ljubljani bo v ponedeljek dne 28. sušca t. l. ob 5. uri popoldne v društveni pisarni. Vspored: 1. Naznanila predsedništva. 2. Potrditev zapisnikov o CXXXIII. odborovi seji. 3. Poročilo knjižnega odseka. 4. Tajnikovo poročilo. 5. Eventualia.

O d b o r.

Dramatična predstava pri sv. Ivanu. Valed neljube pomote je izostal iz včerajšnega poročila pod gornjim imenom sledeči stavek: G. ca Odinal je predstavljala 14letno Vido, ki hrepeni po materini ljubezni. V ta značaj je položila toliko nežnosti in pristrčnosti, (kakoršna ji je že lastna in katero je prikazala tudi že v drugih v to primernih ulogah), da je v obče v onih par scenah, v katerih je nastopila, vplivala vidno na svoje soigrance, da so zadobili dotični nastopi sploh neželjni koloriti.

Nadalje moramo popraviti tudi pomoto, ki nam jo je utihotapil tiskarski Škrat, tam kjer smo menili, da so gospej Štularci bolj prigodne vesele, kakor resne uloge, ki zahtevajo afekta (in ne efekta).

Družbi sv. Cirila in Metodija so od 18. febr. do 6. marca poslali prispevke p. n. gg. in društva: Upravništvo »Slovenskega Naroda« 57 K 46 st., upravništvo »Slovenca« 107 K 40 st., (med temi 82 K, od vrhniške podružnice), podružnice: ženska v Ajdovščini 76 K, ženska v Novem mestu 200 K, v Trzinu 194 K 40 st., moška v Mariboru 350 K, (med temi od posojilnice v Mariboru 200 K, od dr. Glančnika 50 K), v Slovenski Bistrici 150 K, med temi od Mohorjanov 11 K, od kanonika Hajseka 10 K, od dr. Vošnjaka 10 K, ženska v Ormožu 2 K 50 st.; posojilnice: na Vrhniki 50 K, v Trbovljah 30 K, v Brezicah 40 K, v Žužemberku 50 K, hranilnica v Trzinu 100 K, Vinc. družba v Trzinu 168 K, Slovensko bralno društvo v Trzinu 70 K 73 st., slovenski trgovski pomočniki v Celju od plesnega venčka 122 K 28 st., »Soča« v Gorici 13 K, V. Bonač v Begunjah 5 K, kmetsko bralno društvo v Lembahu, dohodek plesnega venčka 10 K, Kl. Piš v Cerknici 20 K, Mohorjani v Ratešah 4 K, Peter Šveglj, župnik v Moravčah 14 K 12 st., M. Teodorovičeva darilo od koncerta 16 K, Fr. Slatner (nabiralnik) 5 K 17 st., Miha Barbo, župnik v Horjulu 4 K, veselčni odsek čitalnice v Novem mestu 70 K, Mohorjani v Batah 3 K, Moh. v Dražgošah 3 K, Moh. v D. M. Polje 17 K, Moh. v Besnili 7 K. P. Alfonz Svet, župnik v Ptuj 10 K, dr. Štampihar v Kranju 5 K, Ivan Debeve v Vipavi 4 K, T. Pavšlar v Kranju 10 K, dr. Deško v Celju 20 K, J. Boecel v Železnikih 2 K, Aaton Kobi na Brpu 10 K, Valentin Krisper v Radešah 20 K, Dragotin Dolenc na Dunaju 1 Luka Svetec 10 K, Josip Apih, prof. v Celovcu 20 K, dr. Jakob Sket prof. v Celovcu 10 K; za Koledar in vsled okliba 130 K 80 v. Blajništvo Družbe sv. Cirila in Metodija.

Razne vesti.

Vladivostok imenujejo Kitajci še danes Kaistanvai. Nekdaj se je zval Vladivostok Port May. Stari angležki in ameriški mornarji ga zovejo še danes s tem imenom. Ruska beseda Vladivostok znači: Gospodar vtoka. Da je temu tako, nam je priča tudi sedanja rusko-japonska vojna. Vladivostok in Port Artur bi izlasti hoteli Japonci dobiti v svoje roke. Vladivostok ni samo pomorsko trdnjava, ampak je tudi znamenito trgovsko mesto. Računa se, da v to pristanišče prihaja poprek na leto 200 parnikov s 200.000 tonelatami, neštetevi sem razne jadrenjače in Kitsjske »džonke« kratke plovitbe. Iz tega sledi, da je trgovina v Vladivostoku zelo živahna. Velika trgovina in obrt ste izključno v ruskih rokah, Kitajci in Mandžurci se bavijo največ z malim obrtom in malo trgovino.

Vse zdravo! Zdravnik (ki je srečal vrtarja bolnišnice): »Slišite vrtar, kako je, je-li v bolnišnici vse — zdravo?«

Dosedanje ruske in japonske izgube na morju. »Moskovske Vjedomosti« so na temelju točnih in zanesljivih podatkov ocenile ruske in japonske izgube na morju na sledeči način: Na ruski strani sti uničeni dve ladjiji (77.000 tonelat), dve ste začasno odvedeni na popravek (19.000 ton.); Japoncem je uničeno 9 ladjij (12.000 ton.), 5 jih je pa odvedenih na popravek (52.000 ton.) Vsega je uničenih in poškodovanih 27.000 tonelat na 4 ruske ladjije in pri Japoncih

64.000 ton. na 14 ladjij. Rusi so izgubili križarko »Varjaga« in »Korejca«, a na popravek so prišli v škver »Palada« in »Cesarevič«. Japonci so izgubili: križarko »Tokadžima« in edno torpedovko pri Čemulpu; križarko »Sitosa«, dve topničarki, eno uničevalko torpedov in tri torpedovke pri Port Arturu; popravljajo se oklopjača »Jašima« in križarke »Asama«, »Jakuko«, »Ivata« in »Tokida«. Med te izgube ni pa vstet »Jeni-sej«, ki je zedel na mino in se potopil.

Gospodarstvo.

Občni zbor »Assicurazioni Generali«. V petek se je vršil občni zbor tega važnega zavarovalnega društva za upravno leto 1903. Iz poročila ravnateljstva, katero je prečital tajnik komendant Edmond Richetti, posnemamo sledeče podatke:

V oddelku »proti ognju« je bilo prejetih na premijah K 21.276.945. — Izplačane škode v letu 1903 znašajo K 11.867.176. — Rezervni zaklad premij za še viseče škode koncem leta znaša K 8.669.907.

V oddelku »prevoza« se je prejelo na premijah K 3.720.916.

V oddelku »zavarovanje na življenje« se je obdržalo delovanje na višini lanskega leta. Predloženih je bilo 15.481 ponudeb za zavarovanje glavnic K 110.697.518, a izdalo se je 13.171 za zavarovano glavnic kron 94.018.233. čisti povišek veljavnih zavarovanj znaša K 45.229.361, a koncem leta 1903 znašajo vse zavarovanja zmatno svoto kron 656.787.581. — na zavarovane glavnic kron 1.030.227. — na letnih dosmrtnih rentah. Rezervni zaklad tega oddelka za koncem l. 1903 K 174.192.235.

Zadružno premoženje je bilo podvrženo v letu 1903 enakim razmeram kakor prejšnje leto. Srednja obrestna mera tako ogromnega kapitala se je držala nekaj nad 4%. Seveda bi se zamogla ta obrestna mera spreminjati vsled dogodkov na Vztoke.

V rezervni zaklad za pokritje znižanja vrednostnih listin se je prištel znesek kron 2.768.121.85, tako, da znaša ta zaklad sedaj K 16.278.952.01.

Preskrbovalna blagajna za društvene uradnike znaša koncem leta 1903 znesek K 3.797.498. —

Zakladi za jamčenja znašajo koncem leta 1903 znesek 227.329.923.25.

Čisti dobiček upravnega leta je znašal K 3.398.834. — od katerega zneska se je došlo K 817.979. — zavarovancem s pravico do dobička, K 423.808. — pa v nepremični rezervni zaklad in oni v pokritje eventualnega padanja obrestne mere. Ostala svota se je došla izplačati delničarjem in sicer od 5000 delnic vsaki po 400 fr. v zlatu.

Občni zbor je potrdil letno poročilo ter se ob jednem zahvalil ravnateljstvu in vsem uradnikom na vspešnem delovanju.

Po sklepu lista.

Rusko-japonska vojna.

Nov napad na Port Artur.

BEROLIN 23. »Wolfen bir« ima brzovjavko iz Mukdena: Včeraj po noči so prišle pod Port Artur japonske torpedovke. Ruske stražne ladije in baterije so streljale kroz 20 minut. Ob 4. uri zjutraj so japonske ladije ponovile napad. Ob 7. uri zjutraj se je prikazala sovražna eskadra, a pred njo so prišle 4 aviso-ladije. Ob 9. uri je začela eskadra streljati na notranje pristanišče. Ruske ladije so odgovarjale.

Trgovina.

Borzna poročila dne 22. marca.
Tržaška borza.
Napoleoni K 19.07 19.10, angleške lire K — do —, London kratak termia K 239.90 240.50, Francija K 95.40—95.60, Italija K 95.— 95.35, italijanski bankovci K —, Nemčija K 117.35—117.65, nemški bankovci K —, avstrijska ednotna renta K 99.40 99.70, ogrska krona renta K 97.90 98.20, italijanska renta K 99.50 100.00, kreditne akcije K 642.— 645.— državne železnice K 637.— 639.—, Lombardi K 79.— 81.—, Lloydove akcije K —, Srečke: Tisa K —, kredit K — do —, Bodenredit 1890 K —, Bodenredit 1889 K —, Turške K 124.— do 126.—, Srbske — do —.

Dunajska borza ob 2. uri popol.:
včeraj danes
Državni dolg v papirju 99.45 99.45
" " " v srebru 99.40 99.45
Avstrijska renta v zlatu 119.05 119.10
" " " v kronah 4% 99.45 99.45
Avst. investicijska renta 3 1/2% 91.15 91.10
Ogrska renta v zlatu 4% 117.85 118.—
" " " v kronah 4% 97.95 97.95
" " " renta 3 1/2% 89.70 89.55

Akcije nacionalne banke 1605.— 1605.—
Kreditne akcije 641.75 645.75
London, 10 Lstr. 240.— 240.05
100 državnih mark 117.42 117.45 1/2
20 mark 23.50 23.51
20 frankov 19.08 19.09
10 ital. lir 95.10 95.20
Cesarški cekini 11.32 11.32

Pariška in londonska borza.

Pariz. (Sklep.) — francoska renta 95.87, 5% italijanska renta 101.65, španski exterior 82.80 akcije otomanske banke 567.—

Pariz. (Sklep.) Avstrijske državne železnice —, Lombardi —, uničirana turška renta 80.85 menjice na London 251.45, avstrijska zlata renta 101.90 ogrska 4% zlata renta 99.90, Länderbank —, turške srečke 117.75, pariška banka 10.65, italijanske meridionalne akcije 708.—, akcije Rio Tinto 12.56. Nestanovito.

London. (Sklep.) Konsolidirani dolg 86. 3/16, Lombardi 3 1/2, srebro 26.—, špaska renta 82 1/2, italijanska renta 100 3/4, tržni diskont 3 1/16, menjice na Dunaju 24.25, dohodki banke —, izplačila banke 300.—. Stanovitna.

Tržna poročila 22. marca.

Budimpešta. Pšenica za april K 8.18 do 8.19, za oktober od 8.16 do 8.17 Rž za april K 6.52 do 6.53, za oktober 6.64 do 6.65. Ovesa za april K 5.41 do 5.42, za oktober 5.55 do 5.56 Koruza za maj K — do —, za julij —.

Havre. (Sklep.) Kava Santos good average za tek. mesec po 50 kg 39.25 frk., za maj 39.75.

Pšenica: ponudbe srednje; povpraševanje slabo, neživiljeno Prodaja 22.000 met stovov, slabo, vzdržano, deloma nižje, stala žita mlačeje. Vreme lepo.

Hamburg. (Sklep pop.) Kava Santos good average za marec 33.—, za maj 33 1/2, za september 34 1/2, za dec. 35 Vzdržano; kava Rio navadna loco 29—32, navadna reelna 33—36, navadna dobra 37—39.

Hamburg. (Sklep.) Sladkor za marc 16.90, za maj 17.05, za avgust 17.45, za oktober 17.70, za dec. 17.75, za februar 17.95; mirno. Vreme: lepo.

London. Sladkor iz repe surov 8 7/16 Sh, Java 8 1/16 Sh. Stanov.

Sladkor tuzemski. Centrifugalpile, promptno K 66.50 do 68.—, za september K — do —, marec-avg. 66.50 do 68.—. Concassé in Melipilé promptno K 68.30 do 69.30, za sept. K — do —, marec-avg. 68.30 do 69.30.

New-York. (Otvorenje.) Kava Rio za bodoče dobave, vzdržano, 5 st. zvišanja.

Pariz. Rž za tekoči mesec 15 15, rž za april 15.—, za maj-junij 15.15, za maj-avgust 15.— (mirno). — Pšenica za tekoči mesec 22.—, za april 22.15, za maj-junij 22.15, za maj-avgust 21.90 (slabo). — Moka za tekoči mesec 29.30 za april 29.55, za mesec maj-junij 29.85, za maj-avg. 29.80 (slabo). — Repično olje za tekoči mesec 46.75, za april 47.—, za maj-avg. 48.—, za sept.-december 49.25 (slabo) Špirit za tekoči mesec 39.50, za april 39.50, za maj-avg. 40.50, za sept.-december 35.— (Stan). Sladkor surov 88° uso nov 21 1/2—21 3/4 (Stan), bel za tekoči mesec 25.25 —, za april 25.37 1/2 (Trdno), za maj-avg. 26—12 1/4, za okt.-jan. 27.37 1/2, rafiniran 56 1/2—57.— Vreme: lepo.

Trgovina z lesom.

Cene kranjskega in štajerskega lesu v poslednjih 8 dneh, postavljenega na kolodvor v Trstu. (To so cene po katerih plačujejo tržiški trgovci z lesom.)
Jelovo deske dobre 1" = 25x26mm 9/14, K 96—108 1200
" " " 2" = 19x20 " 7/14, " 75—82 "
" skurite " 1 1/2" = 13x14 " 7/14, " 56—60 "
" " " 2 1/2" = 14x15 " 7/14, " 60—66 "
Jelovi remeljni (moral) 70x70mm K 52—54 "
" " " 35x70 " " 26—28 "
" " " 80x86 " " 66—70 "
" " " 40x80 " " 33—35 "
" " " 90x90 " " 82—86 "
" " " 45x90 " " 41—43 "
" " " 10x10 " " K 28—30 m³
" " " 11x11 " " " "
Bukove dile (testoni) 20mm 9/10, 1/2—9 K 44—46%
" mlinec (tavolete) hrv. 9/10, 1/2—10, 13—18.50%
" " " " " " " " " " K 12.50—13.50%
Poltramič (fileri) 3/4, 1/2, 1/4, 1/8, od K 26—30
Trami 1/2, 1/4, 1/8, od 1/2 K 66—72 m³
Bordonal 27x52 in naprej 8—12 m. K 26—28 m³

Odkar smo zadnjič poročali, se cene niso spremenile. Povprašanja vedno malo, kupčija nezatna. Zaloge so doro preskrbljene.

Prosim dotičnik ime!

Na zdar! Bog in narod!
Š. Š. y H.

Več sto divjih kostanjov,

krepko drevje za drevore in nasade ima na prodaj Tržko oskrbništvu v Postojni.



Tovarna pohištva

Aleksander Levi Minzi

ulica Tesa št. 52. A
(v lastni hiši.)

ZALOGA:

Piazza Rosario (šolsko poslopje).

Cene, da se ni batí nikake konkurence.

Sprejemajo se vsakovrstna dela tudi po posebnih načrtih.

Ilustrovan cenik brezplačno in franco.



Proda se košnja

v velikem obsegu za tekoče leto v Žavljah. Za pojasnitve se je obrniti od 11. predp. do 1^{1/2} pop. k Josipu Schüssler v Trstu, ulica Ponto rosso št. 3 II. n.

Vsakovrstna

zanesljiva semena

kakor: domače, lucerne ali zemške in rudiče deteje; velikanske rumene, bele in rudiče pese; repno seme; raznih trav in vseh vrst salst se dobivajo po nizkih cenah pri

Josipu Kordinu v Ljubljani,
pred Škofijo št. 4

Kupuje pa brinjevo olje po visoki ceni.

Zaloga

izvožno-marčne (Export-Märzen)
in vležane (Lager)

Pive

v sodčkih in v boteljkah, kakor tudi

Kvasa

iz tovarne **Bratov Reininghaus**

Steinfeld pri Gradcu.

Zaloga **Mattonijeve Giesshübler**

vedno sveže kisle vode
po zmernih cenah

pri

ANTONU DEJAK junior
TRST

Via degli Artisti št. 9 in 10.

Andemo de Franz.

V dobroznani gostilni »Andemo de Franz«
v ulici Geppa št. 16.

se toči:

o vipavsko belo po 44 avč.
izta na dom » 40 »
izsaki teran I. vrste » 40 »
za na dom » 32 »
nad 10 litrov » 28 »

Priporoča se krčmarjem in trgovcem za prodajo na debelo, slavnemu občinstvu pa za mnogobrojni obisk. Na razpologo so vedno topla in mrzla jedila. Krčma je odprta vsak večer do polnoči.

Udani
Josip Furlan,
krčmar.

Alojzij Svagel

TRST - Ul. Farneto 8. - TRST

priporoča svojo zalogo jestvin, kolonijalij, vsakovrstnega olja, najfinejeste testenine po jako nizkih cenah, najdajle moko, žito, kavo, sladkon.

Razpošilja blago tudi na deželo bodisi na drobno ali debelo.

Pavel Gastwirth

Trst, ulica Madonnina 3.

Zaloga pohištva, popolnih sob.

Dunaj - Trst.

Železno pohištvo, zrealo iz Belgije - Podobe v izboru in tapetarja. - Ure silvalni stroji za dom in obrt po najugodnejših cenah.

Zaloga obuvala.

Piazza Nuova št. 1.

M. MADRIZ

Zaloga obuvala.

Via delle Poste št. 3.

- TRST -

- TRST -

- Velika zaloga vsakovrstnega usnja najboljših tu- in inozemskih tovarn. -
Tovarna nadplato ter vseh predmetov te stroke.

Ugodne cene.

Kašelj - Katari

Dobroznane katramnate paštilije Ravasini, koje se izdelujejo z izvlečkom kemično čistega norveškega katrama, imajo same na sebi že medicinsko moč, dobro zdravijo vsakovrsten kašelj, vse bolezni dihalnega organa ter zlasti odpravijo katare, bronhijalne, želodčne in druge zasluzenja.

Ena škatljica z navo filom 80 stot. Zahtevati je le paštilije z vžganim imenom »Ravasini« ter zavrtači vsakovrstna ponarejanja. Po pošti pošilja proti povzetju najmanj 3 škatljice.

Glavna zaloga: Lekarna Ravasini v Trstu.

Vdobjavajo se v TRSTU v lekarnah: Antoniazio Škedenj, Biasoletto Ponterosso, Gmeiner ulica Giulia, Jeroniti ul. Caserma, de Leitenburg pri javnem vrstu Leitenburg trg S. Giovanni, Picciola Barr. vecchia, Serravallo ul. Pesce, Suttina Corso, Vidali & Vardabasso pri sv. Antonu nov.; v GORICI: Cristofolletti in Pontoni; na REKI: Prodani in Schindler. in v glavnih lekarnah v Avstro-Ogerskeje.

Srečkanje nepreklicno

23. aprila 1904.

Glavni dobitek

kron 40.000 kron

Srečke za ogrevalne sobe
po 1 krono

priporočajo:

Josip Bolaffio, Mandl & Co., Ign. Neumann, Henrik Schiffmann, S. Tavella, Mercurio Triestino, Figli di O. Zuculin, menjalnica v Trstu

Dobitki, ki sestojajo od efektov, se ne morejo dvigniti v denarju.



Po visokoj kr. zemašjskoj vladi proglašena ljekovitom vodom
rudnicom
čista alkaličko-muriatička

Apatovačka kiselica

nije samo najbolje i najzdravije stolno piće, već je i najkorisnija i najglasovitija liekovita voda, koja je od prvih liečničkih autoriteta preporučena i djeluje nenadkriljivo kod bolesti želudca, pluća, grkljana, raznih katara, astme, mjechura, kamenca, hemeroida (zlatne žile), natekih i zrnatih jetara, žgaravice i raznih ženskih bolesti.

Odlikovana sa 13 zlatnih i srebrnih kolajna.

„UPRAVITELJSTVO VRELA APATOVAČKE KISELICE“,
ZAGREB, Ilica br. 17.

Dobiva se u svim liekarnama, trgovinama mirodija, restauracijama i gostionama.

Rudolf Aleks. Varbinek zaloga glasovirjev

najboljših tu- in inozemskih tovarn

Borzni trg št. 1. II. nadstropje

(nasproti sladčičarne Urbanis).

Razposojevanje, menjava, prodaja proti takojšnjemu plačilu, kakor tudi na obroke.

Konkurenčne cene

Stanje hranilnih vlog:
18 milijonov kron

Rezervni zaklad:
nad 550.000 kron

Mestna hranilnica ljubljanska

na Mestnem trgu zraen rotovža

sprejema hranilne vloge vsak delavnik od 8 do 12. ure dopoldne in jih obrestuje po 4% ter pripisuje nevzdignjene obresti vsacega pol leta h kapitalu. Rentni davek od vložnih obresti plačuje hranilnica iz svojega, ne da bi ga zaračunila vlagateljem.

Za varnost vlog jamči poleg lastnega rezervnega zaklada mestna občina ljubljanska z vsem svojim premoženjem in vso svojo davčno močjo. Da je varnost vlog popolna, svedoči zlasti to, da vlagajo v to hranilnico tudi sodišča denar maloletnih otrok in varovancev.

Denarne vloge se sprejemajo tudi po pošti in potom e. kr. poštne hranilnice. Posoja se na zemljišča po 4^{1/2}% na leto. Z obrestni vred po plača vsak dolžnik toliko na znašajo obresti in to odplačilo ravno 5% izposojenega kapitala. Na ta način se ves dolg kapital, da poplača v 62 in pol leta. Ako pa želi dolžnik poplačati dolg z obrestni vred na primer v 33 letih, tedaj mora plačevati na leto 6% izposojenega kapitala.

Posoja se tudi na menice in na vrednostne papirje, in sicer po 4^{1/2}% do 5%.

Podpirajte družbo Cirila in Metoda!

„LJUBLJANSKA KREDITNA BANKA“ v LJUBLJANI

Podružnica v Celovcu.

Kupuje in prodaja

vse vrste rent, zastavnih pisem, prioritet, komunalnih obligacij, srečk, delnic, valut, novcev in deviz. Promese izdaja k vsakemu izrebanju.

Polno vplačani akcijski kapital **K 1,000.000**

Zamenjava in eskomptuje
izrebane vrednostne papirje in vnovčuje zapale kupone.

Daje predujme na vred. papirje.
Zavaruje srečke proti kurznj izgubl

Vinkuluje in divinkuluje vojaške ženitninske kavcije.

Bakompt in inkasso menic. Bor-ra naročila.

Podružnica v Spjletu

Denarne vloge vsprejema
v tekočem računu ali na vložne knjižice proti ugodnim obrestim. Vložni denar obrestuje od dne vloge do dne vzdiga.

Promet s čeki in nakaznicami.

Pozor!

Josip Gregorič

trgovec z oljem, kisom in milo ter kolonijalnim blagom

v Trstu, ul. Barriera vecchia št. 4

Priporoča svojo dobroznano prvo slovensko zalogo vsakovrstnega jedilnega olja, občuje se strankami vedno v slovenskem jeziku.

Pošilja na dom po naročbi.

Komur je na srcu geslo »Svoji k svojim« naj ne zamudi se zglasiti

Prodajalnica izgotovljenih oblek

„Alla Città di Trieste“
tvrdo

EDVARD KALASCH
Via Torrente št. 40

nasproti gledališču „GOLDONI“ s krojačnico, kjer se izvršujejo obleke po meri in neugodnejših cenah. V prodajalnici ima tudi zalogo perila za delavski stan po izvenredno nizkih cenah. Izbor najboljših in navadnih snovij.

VELIKI IZBOR

izgotovljenih hlač za delavce

kakor tudi blaga za hlače, ki se napravijo po meri.

Avtorizovana krojačnica.

Spominjate se sirot!

Sirotinske srečke

(Kinderheim-Lose) za sezidanje doma za sirote.

1500 vrednostnih dobitkov v skupnem znesku K 60.000 - Glavni dobitek v vrednosti K 25.000. Cena srečkam po 1 krono. - Srečkanje nepreklicno 22. aprila 1904. Vdobe se v vseh tobakarnah.

Uprava sirotinske loterije kršćanske zveze dunajskih gospod, Dnnej, I., Neuer Markt 6

URAR

F. PERTOT

priporoča veliki izbor ur: Omega, Schaffhouse Longines, Tavannes itd., kakor tudi zlate, srebrne in kovinske ure za gospe. - Izbor ur za birmo.

Sprejema popraviljanja po jakonizkih cenah.

M. SALARINI

v ulici Ponte della Fabbra št. 2.

(Vogal ul. Torrente.)

Prva zaloga izgotovljenih oblek za moške, dečke in otroke. Jope črne in barvane v velikem izboru, nadalje bele od satena in platna, kostumi saten ali platneni za otroke. Veliki izbor snovij za obleke po meri, ki se izgotove v lastnej krojačnici; 600 oblek po K 10 za moške, 400 po K 8 za dečke. Zaloga je vedno obložena z izdelki najboljših tovarn Češke, Kormina in Cervinjana.

PODRUŽNICA:

„ALLA CITTÀ DI LONDRA“
ul. Poste nuove št. 5. (vogal ul. Torre bianca)

Z mestnim pudrom „Unique“

gospe Oiseau, se zadobi najlepše polt. Cena škatljici K 1.20 in 2.40. Zavitki po 60 st. v pismu.

Zalogo ima IVAN KAINER

Gradec, Bahnhofgürtel številka 67.

Novi velik dohod

snovij za moške obleke

iz tu- in inozemnih tovarn
za spomladni in poletni čas.

Bogat izbor

perkala, batista, cefirja, surovin, pregrinjal, spodnjih srajc, modercev in vseh drugih manifakturnih predmetov.

Velika množina možkih srajc vseh vrst belih, barvanih ali od satena.

Velik izbor kravat, ovratnikov in zapestnic vseh oblik.

Popolna zaloga drobnarij za krojače.

ALOJZIJ GALPERTI

naslednik Fr. Hitty

TRST - Barriera vecchia 13. - TRST.